

Επιστημονική Εσπεριδα

ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Λαρισα

5 Ιουλίου 2018

Κονταξής Γεώργιος
Γενικός Γραμματέας ΔΣ ΕΣΕΚ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Η ιδέα και οι πρώτες ερωτήσεις

- Ο ήλιος και ο άνεμος μπορούν να δώσουν ενέργεια (άρα και πλούτο) σε κάθε γωνιά του πλανήτη
- Άλλες μορφές ΑΠΕ (γεωθερμία, βιομάζα, υδραυλική ενέργεια) βρίσκονται σε αφθονία σε κάποιες περιοχές.
- Παράδειγμα: Κάθε χρόνο παράγονται στο Νομό Καρδίτσας περίπου 200.000 τόνοι βιομάζας (αγροτικής και δασικής)
- Το 1^ο ερώτημα: Πως μπορεί να οργανωθεί σε τοπικό επίπεδο η αξιοποίηση ενός τόσο σημαντικού τοπικού πόρου: των ΑΠΕ ξεκινώντας από τη βιομάζα;
- Το 2^ο ερώτημα: Πως μπορεί να επαναληφθεί το επιτυχημένο πρότυπο της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας η οποία ιδρύθηκε για να αξιοποιήσει έναν άλλο πόρο: της τοπικής αποταμίευσης;

Η ίδρυση της ΕΣΕΚ

- Ξεκίνησε με τη σύσκεψη όλων των φορέων για διαβούλευση με θέμα την αξιοποίηση των ΑΠΕ και ειδικά της βιομάζας
- Την πολιτική πρωτοβουλία ανέλαβε το Επιμελητήριο και την τεχνική υποστήριξη η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ ΑΕ)
- Καμπάνια ενημέρωσης με εκδηλώσεις στην πόλη και στα χωριά για την ιδέα από τις αρχές του 2010
- Ιδρυτική Συνέλευση στις 15 Ιουλίου 2010
- Εγγράφηκαν 476 Ιδρυτικά μέλη.
- Ορίστηκε προσωρινό ΔΣ που ανέλαβε τις διαδικασίες νομιμοποίησης του Συνεταιρισμού
- Συγκεντρώθηκε κεφάλαιο 400.000 €

Τι είναι η ΕΣΕΚ

- Η Ενεργειακή Συνεταιριστική Εταιρία Καρδίτσας είναι αστικός συνεταιρισμός που η σύσταση και λειτουργία του διέπεται από το Ν.1667/86
- Είναι συνεταιρισμός ανοιχτού κεφαλαίου
- Για να γίνει κάποιος συνεταιίρος θα πρέπει:
 - Να αγοράσει 1 υποχρεωτική μερίδα ύψους 1.000€
 - Να καταβάλει την εισφορά εγγραφής ύψους 60€.
 - Τα ποσά καταβάλλονται σε ειδικό λογαριασμό στη Συνεταιριστική Τράπεζα και στη συνέχεια γίνεται η εγγραφή στην Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ. ΑΕ), όπου τηρείται το μητρώο μελών και όλα τα βιβλία του συνεταιρισμού
- Επίσης θα πρέπει:
 - να είναι κάτοικος Νομού Καρδίτσας ή
 - καταγόμενος από το Νομό ή
 - Να έχει συγγένεια «εξ αγχιστείας» με τους παραπάνω ή
 - να έχει οικονομική δραστηριότητα στο Νομό

Σκοπός της ΕΣΕΚ

- Να οργανώσει, τη διαχείριση, την επεξεργασία βιομάζας με σκοπό την παραγωγή και διάθεση ενέργειας ή βιοκαυσίμων.
- Να αξιοποιήσει Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και να παράγει πλούτο που θα κατανεμηθεί τοπικά (μέλη, αγρότες, εργαζόμενοι, συνεργάτες)
- Να παρέμβει στον πρωτογενή τομέα παραγωγής υποστηρίζοντας την καινοτόμα αναδιάρθρωσή του, μέσω:
 - Της απορρόφησης δασικής ή αγροτικής βιομάζας που απομένει ως υπόλειμμα δασικών δραστηριοτήτων ή καλλιεργειών
 - της παροχής φτηνής θερμικής ενέργειας όπου αυτή χρειάζεται (ξήρανση, θέρμανση θερμοκηπίων, κατοικιών ή άλλων εγκαταστάσεων)
- Να δημιουργήσει θέσεις εργασίας στα ορεινά χωριά που οδηγήθηκαν στην παρακμή και την πληθυσμιακή αποψίλωση
- Να συμβάλλει στο μέτρο των δυνατοτήτων της στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και στην προστασία του περιβάλλοντος

Σχεδιασμός της ΕΣΕΚ

- Πρώτη φάση: Δημιουργία εφοδιαστικής αλυσίδας με δύο «ροές πρώτων υλών»:
 - Αγροβιομάζα για καύση και παραγωγή θερμότητας προς ζήρανση
 - Δασική βιομάζα (και ειδικότερα υπολείμματα πριστηρίων) για την παραγωγή τυποποιημένων στερεών καυσίμων (πελέτες βιομάζας) υψηλής ποιότητας
- Δεύτερη φάση: Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Θα προέρχεται από την καύση ή την αεριοποίηση βιομάζας.
- Εντάχθηκε στο LEADER επένδυση ύψους 500.000€
- Οι κατασκευαστικές εργασίες της πρώτης παραγωγικής μονάδας (παραγωγή pellets) ολοκληρώθηκαν.
- Άρχισε η παραγωγή pellets

Τα εμπόδια στην ανάπτυξη των Ενεργειακών Συνεταιρισμών στην Ελλάδα

- Συγκεχυμένη πολιτική για την αξιοποίηση των ΑΠΕ και τις επενδύσεις σε Κεντρικό Επίπεδο. Επηρεάζει ιδιωτικές και συλλογικές πρωτοβουλίες.
- Τα κενά του «οικοσυστήματος» υποστήριξης και ανάπτυξης κάθε είδους Κοινωνικής Επιχείρησης
- Η γραφειοκρατία και η έλλειψη αποκέντρωσης
- Η Οικονομική Κρίση και η δυσκολία συγκέντρωσης κεφαλαίου
- Απουσία σύνδεσης έρευνας - παραγωγής
- Ο «τεχνολογικός φόβος» από τους απλούς ανθρώπους

Ο φαύλος κύκλος που εμποδίζει τις επενδύσεις αξιοποίησης της βιομάζας

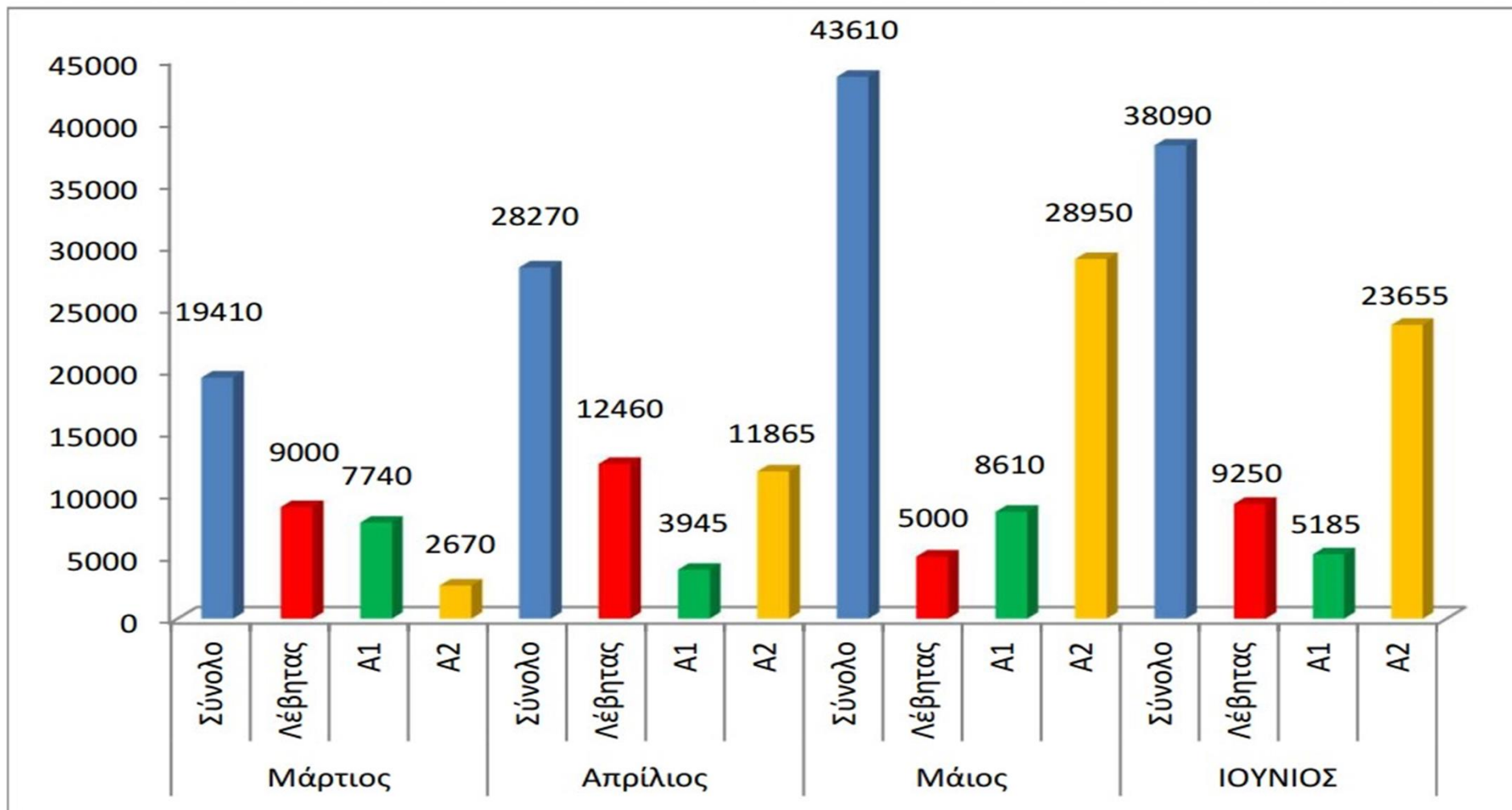
- Το κυριότερο πρόβλημα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι μονάδες αξιοποίησης βιομάζας είναι ότι δεν υπάρχει οργανωμένη εφοδιαστική αλυσίδα που να τους προμηθεύει τις απαραίτητες ποσότητες βιομάζας δασικής ή αγροτικής προέλευσης. Όσο δεν υπάρχουν μονάδες που να απορροφούν βιομάζα δεν υπάρχουν κίνητρα για την οργάνωση της αλυσίδας, και όσο δεν υπάρχει η αλυσίδα δεν ενθαρρύνονται οι επενδύσεις στη δημιουργία μονάδων. Πως σπάει αυτός ο φαύλος κύκλος; Αυτό είναι το πρόβλημα που αντιμετώπισε με επιτυχία η ΕΣΕΚ κινητοποιώντας την τοπική κοινωνία και τις ομάδες ενδιαφερομένων, χτίζοντας την εφοδιαστική αλυσίδα από το μηδέν και δημιουργώντας μια παραγωγική μονάδα για την εμπορική αξιοποίηση της βιομάζας η οποία παράγει pellets, καθιστώντας το ενδιάμεσο στάδιο βιώσιμο. Όταν η εφοδιαστική αλυσίδα οργανωθεί με τρόπο που να αξιοποιεί όλο και περισσότερες ποσότητες βιομάζας θα είναι ώριμες οι συνθήκες να δρομολογηθεί το 2ο στάδιο της επένδυσης που περιλαμβάνει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα.

Η γη υψηλής παραγωγικότητας

- Η Πολιτεία επικροτεί (επιδοτώντας) την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα, αλλά εμποδίζει το σταδιακό χτίσιμο της εφοδιαστικής αλυσίδας!
- Για παράδειγμα, ενώ οι μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε εκτάσεις που χαρακτηρίζονται ως γη υψηλής παραγωγικότητας, οι μονάδες που συμβάλουν στη δημιουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας δεν έχουν την ίδια αντιμετώπιση. Η ΕΣΕΚ ανάλωσε 2 χρόνια για να ξεπεράσει το συγκεκριμένο εμπόδιο: Ενώ επέλεξε οικόπεδο κοντά σε μη κορεσμένη γραμμή του ηλεκτρικού δικτύου, αντιμετώπισε προβλήματα αδειοδότησης για να προχωρήσει στο πρώτο στάδιο του εγχειρήματος που αποσκοπούσε στο σπάσιμο του «φαύλου κύκλου» που αναφέρθηκε παραπάνω.

Πινάκας στοιχείων παράγωγης

Προοπτικές

- Βιωσιμότητα συνεταιρισμού βάση business Plan ζετίας
- Νόμος 4513/2018 περί Ενεργειακών Κοινοτήτων
- Τροποποίηση του υπάρχοντος καταστατικού
- Υλοποίηση όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών που υπάγονται στο συγκεκριμένο νόμο
- Εγγραφή στο νεοσύστατο μητρώο Ε.Κοιν.

Συνέργειες

- Εμπλοκή όλων των τοπικών φορέων ακόμα και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης
- Σκοπός μας η δυναμική ενίσχυση της ΕΣΕΚ τόσο σε επίπεδο μελών όσο σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο

Σχέση εμπιστοσύνης

- Ποιές είναι,, οι προϋποθέσεις για την δημιουργία και την διατήρηση σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ ενεργειακού συνεταιρισμού και τοπικής κοινωνίας; Τι λειτουργεί και τι πρέπει να αποφεύγεται;
- **Η διαφανής και δημοκρατική λειτουργία του συνεταιρισμού είναι η βασική προϋπόθεση. Η επικοινωνία και η δημόσια παρουσίαση του εγχειρήματος θα πρέπει να έχει έναν γνώμονα: τη ευρεία συμμετοχή των πολιτών όχι ως μέσον για την υλοποίηση των στόχων του συνεταιρισμού, αλλά ως αυτοσκοπό**

Σας ευχαριστώ!